

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Gottlieb Christophori Harles Anthologia Graeca Poetica

Harless, Adolf Gottlieb Christoph

Baruthi, MDCCXCII.

VD18 13527622

Carmen XXVIII.

urn:nbn:de:gbv:45:1-18225

Χάριτες πέτοινο πᾶσα.
 Στόλισον τὸ λοιπὸν εὐτήν
 Ὑποπορφύροισι πέπλοισ.
 Διαφαινέτω δὲ σαρκῶν
 Ὀλίγον, τὸ σῶμ' ἐλέγχον.
 Ἀπέχει βλέπω γὰρ αὐτήν.
 Τάχα, κηρὲ, καὶ λαλήσεις.

30

CARMEN XXVIII. *)

De Bathyllo.

Γράφε μοι Βάθυλλον ἔτω,
 Τὸν ἐταῖρον, ὡς διδάσκω.

B 3

Λιπα-

v. 29. στόλισον, orna, v. indicem, et *D'Arnaud Animadu.* p. 22. sqq.

30. Subpurpureum imperat colorem, qui dilutior sit, et alios transmittere possit colores. De *peplo* v. indicem. Hanc vestis descriptionem multi illustrarunt, (v. *Bergler.* ad *Alciph.* pag. 160.) et artifices veteres in statuis et gemmis imitati sunt. v. *Klotz* ueber den Nutzen und Gebrauch der alten geschnittenen Steine, pag. 86. 87. Altenb. 1768.

v. 32. quod cutem prodat: simili, saltem parumper diuerso modo, *Horat.* lib. I. od. 9. v. 21. Nunc et latentis proditor intimo Gratus puellae risus ab angulo.

v. 33. ἀπέχει, sufficit, satis est: quod bene signat poetam, spiritu adflatum, qui incalescens et gaudio perfusus puellam ipsam videre sibi videtur. *Leisnerus* μίσθον supplet et legit ἀπεχε, accipe mercedem: quam interpretationem fulcire videtur v. 44. carminis sequentis.

*) Adiungimus hanc odam superiori, quia altera alteram illustrat, atque comparatio duorum carminum et delectabit adolescentes, Graecarum venerum cupidos, et sensum insigniter acuet. conf. *Lessing.* *Laocoont.* pag. 213.

5 Λιπαράς κόμας, ποίησον,
 Τὰ μὲν ἔνδοθεν, μελαίνας,
 Τὰ δ' εἰς ἄκρον, ἡλιώσας·
 Ἐλικας δ' ἔλευθέρως μοι
 Πλοκάμων, ἄτακτα συνθεῖς,
 Ἄφες, ὥς θέλωσι, κείσθαι.
 Ἀπαλὸν δὲ καὶ δροσῶδες
 10 Στεφένω μέτωπον ὄφρυς,
 Κυανωτέρῃ δρακόντων·
 Μέλαν ὄμμα γοργὸν ἔσω,
 Κεκερασμένον γαλήνῃ·
 Τὸ μὲν ἔξ' Ἀργεὺς ἔλκον,

Τὸ

Winkelman. ad odae antecedentis initium laudatum.
Horat. epod. 14, 9. not. nostram ad od. 28, 12. et *Schneider* Anmerk. pag. 244. vbi de significatione μέλας, κυανέας, copiose agit, et pag. LX.

v. 3. λιπαράς κόμας sunt comae nitidae, vnguento delibutae, indeque refulgentes, eadem, quae carm. XXVIII. 9. dictae sunt μύρτα πνέουσαι.

v. 5. v. *Iunius* de coma pag. 570. *Homerus* vocat ξανθήν Il. α. 197. *Odyss.* N. 399. 431. et Il. ε' 51. κόμα χαρίτεσσιν ὁμοῖαι. De voc. ἡλιώσας aureas, flauas, vide indicem.

v. 8. alii θέλωσι.

v. 9. δροσῶδες, roscida frons est succulenta, vt *Barnes* monet, aut succi plena, vt *Terent.* Eunuch. II. 3. 26. ait, et succus ipse sanguisque faciei, qui splendet e viuenti, viua veraque facie. *Fulget viuus in ore liquor*, ait, *Martialis* (VI. epigr. 13. 4.) apud *Gronouium* in *Diatriba* Statiana pag. 150. sqq. vbi de hac venustate vberius agit. In genere dicitur de rebus teneris. v. *Fischer*.

v. 12. conf. od. 28. 20. *Philostr.* icon. p. 798. ed. *Olearii.* *Museum* Capitolin. tom. III. nrō. 20. *Mariette* loc. mem. nr. XVIII. γοργός est acer, alacris, v. *D'Arnaud* animaduers. pag. 24. sq. f. trux, grauis, quem

Τὸ δὲ, τῆς καλῆς Κυθήρης·

15

ἵνα τις τὸ μὲν φοβῆται,

Τὸ δ', ἀπ' ἐλπίδος κρεμάται.

Ῥοδίνην δ', ὅποια μῆλον,

Χνοῖν ποίει παρειήν·

Ἐρύθημα ὡς ἂν Ἀιδῶς

20

Δύνασαι βαλεῖν, ποίησον.

Τὸ δὲ χεῖλος, ἔκ' ἔτ' ὀίδα

Τίνι μοι τρόπῳ ποιήσεις,

Ἀπαλὸν, γέμον τε Πειθῶς.

Τὸ δὲ πᾶν, ὁ κηρὸς αὐτὸς

25

B 4

Ἐχέ-

significatum h. l. praefert Fischer, qui vertit, sit oculus, vultus, serena gravitate, hilari severitate, plenus. Nam γαλήνη h. l. est serenitas. v. ind. γαλήνη.

v. 16. φοβῆται, timeat: notanda est vis medii, v. Küster. (pag. 14.) et Clericus (pag. 168.) de verbis mediis. τὸ μὲν — τὸ δὲ partim quidem, — partim vero. conf. Aelian. H. V. lib. 13. c. 1. de Atalanta.

v. 18. Faber h. l. ita vertit: Facito, ut eius genae, quae rosae colorem referunt, lanuginosae sint, uti malum Cydoniacum. v. etiam Stephan. ad h. l. μῆλον enim est h. l. malum Cydonium, Quitten, quod cana lana, s. lanugine obductum est. v. Virg. II. Ecl. 51. ibique cel. Heyne. Ab rosa vero poetas ad venustatem rei viuis coloribus depingendam desumere elegantissimas comparationes, ad odam praecedentem v. 22. iam observauimus. adde Sapph. II. 13. et Wolf. ad Sapphus Fragm. p. 227.

v. 20. Construe ποίησον, ὡς ἂν δύνασαι, βαλεῖν ἐρύθημα Ἀιδῶς. — Ἐρύθημα radix est, quae erythrodanum etiam vocatur, qua mulieres faciem pingunt: usurpatur h. v. pro rubore. Anacreon suauiter addit αἰδῶς, ὡς α. δ. βαλεῖν, h. e. fac, quantum addere potes, scil. per artem, adicias genae pudoris ruborem, ut gena emittat ruborem verecundum. adde Holstii notam.

v. 24. vid. ad od. praeced. v. 24.

v. 25. v. Virgil. Aen. VI. 843.

Ἐχέτω λαλῶν σιωπῇ.

Μετὰ δὲ πρόσωπον ἔσω

Τὸν Ἀδωνίδος παρελθὼν,

Ἐλεφάντινος τράχηλος.

30

Μεταμάζιον δὲ ποίει.

Δίδυμάς τε χεῖρας ἐρμῆ,

Πολυδέυκεος δὲ μηρῶς,

Διο.

v. 27. Alii legunt μέγα, et Baxter defendit.

v. 28. 29. Versus hos paullo difficiliore interpretet vario modo explicuerunt et tentarunt. v. Barnes. et Paw ad h. l. Ego vero adcedo *Salmasii* coniecturae, qui ad Tatii Erotica p. 664. legit τὸν Ἀδωνίδος παρελθὼν (*superans* Adonidis collum) ἐλεφάντινος τράχηλος. et sic dedit Brünck. vulgo τὸ δ' Ἀδωνιδ. παρῆλθον. Ita quoque τὸν δ' Ἀδων. παρελθὼν legendum iudicat *Warton* ad Theocrit. tom. II. p. 411. ad Toupii addenda, et docet παρελθῶν saepe denotare, *superare*, metaphora sumpta a cursoribus, qui antegressos praetereunt. v. schol. ad Hom. II. α' 132. adde *Heinsium* et *Drakenb.* ad Sil. Ital. VI. 297.

v. 30. Μεταμάζιον. v. indicem. Poeta igitur, ut bene ait *Fischerus*, vult in pueri sui imagine mammillas ita eminare, ut inter eas pateat cauum.

v. 31. Mercurii manus ob gracilitatem et flexibilitatem in proverbum abierunt. In pingenda autem pulcritudine Bathylli iubet Anacreon imitari et referre imagines deorum, quibus veteres artifices summam, quam mens et ingenium hominis concipere et exprimere potuerant, pulcritudinem adtribuerunt. v. *Winkelmann* Geschichte der Kunst P. I. p. 156. sq. Binas Mercurii manus expressas conspiciamus in monumento apud *Caylum* in Sammlung von Alterthümern p. 210. (edit. Noriberg. 1766.) De venustate Mercurii lege *Winkelmann* Anmerkung. über die Geschichte etc. P. I. p. 45. adde *Mariette* Traité des pierres gravées tom. II. nr. 28-30.

v. 32. Castor et Pollux inter formosissimos veterum adolescentes numerabantur. Theocrit. Idyll. XXXII. conf. *Montfauc.* antiq. expl. tom. I. part II. p. 304.

Διονυσίην δὲ νηδύν.

Ἀπαλῶν δ' ὑπερθε μηρῶν,

Μηρῶν τὸ πῦρ ἐχόντων,

Ἀφελῇ ποίησον αἰδῶ,

Παφίην θέλυσαν ἤδη·

Φθονερὴν ἔχεις δὲ τέχνην,

Ὅτι μὴ τὰ νῶτα δεῖξαι

Δύνασαι· Τὰ δ' ἦν ἀμείνω.

B 5

Tí

35

40

v. 33. Bacchus summae pulcritudinis capax veteribus artificibus videbatur, praeter opinionem vulgi nostri. *Montfaucon* in antiq. expliq. tom. II. plures Bacchi effigies pulcerrime describendas aerique incidendas curavit, quas non sine quodam animi motu adspicere poteris. In Museo Capitolino tom. III. nr. 30. est venustissimus Bacchus. In thesauro Gemmarum *Ebermayeriano* Norib. 1720. Bacchus venustissimus Ariadnem suam in pompa ducens in gemma quadam effictus est et expressus. confer etiam *Winkelmannum*, *Veber die Kunst des Alterth.* P. I. p. 160. et F... in epistola ad Voegelin. praemissa libro aureo: *Webbs Untersuchung des Schönen in der Mahlerey*, (Tigur. 1766.) pag. XVI. *Mariette* l. m. nr. 33. 34. *Klotz* über den Nutzen und Gebrauch der geschnittenen Steine. pag. 149.

v. 35. πῦρ. forte id h. l. quod color rubeus, de quo ad vers. 20. disputauimus.

v. 36. Ἀφελῇ, vulgo nudum et apertum: sed *Brunck.* in lection. in *Analecta poet. gr.* vol. III. p. 15. intelligit ἀτρίχα. Ceterum hic et sequens versus verecunde describit primos pubertatis annos. confer *Schwebel.* ad *Bion. Idyll.* 8, 7. *Klotzium* de verecundia Virgilii (in *Opusculis* p. 254. sq.) et *Barth* ad *Calphurn. ecl.* III. 1. *Barnesius* tamen ἀφελῇ reddere malit simplicem atque innocentem, minime flagitiosum: qualis esse solet puerorum nondum plane puberum.

v. 39. τὰ νῶτα tergum, totam partem corporis auersam. v. indicem.

Τί με δεῖ πόδας διδάσκειν;
 Λάβε μισθόν, ὅσον ἔπης.
 Τῆτον δὲ τὸν Ἀπόλλωνα
 Καθελὼν, ποίει Βάθυλλον.
 45 Ἦν δ' ἐς Σάμον ποτ' ἔλθης,
 Γράφε Φοῖβον ἐκ Βαθύλλου.

CARMEN XXX. *)

Ἄ Μῆσαι τὸν Ἔρωτα,

Δήσα-

v. 43. Apollo pulcerrimus deorum effingebatur, vide *Broukh.* ad *Tibull.* III. 4. 28. qui praeter ea tres effigies Apollinis aeri incidendas curavit: Museum Capitolin. tom. III. nr. XIII. XIV. XV. ac *Winkelmann* Geschichte etc. P. I. p. 158. et apud Samios in praecipua fuit veneratione. Bathylli statuam *Apuleius* in *Floridis* pag. 350. ed. Francof. descripsit, huiusque longiusculam ῥῆσιν in suas transtulit notas *Faber*, quam lector cum Anacreonte componat rogo. vide etiam *Lessingii* *Laocoon*. pag. 213. In alia autem omnia transeunt interpretes in explicando hoc loco. Equidem lubenter acquiesco in *Lessingii* sententia, a poeta Apollinem fuisse propositum artificem, vt, quam pulcritudinem summam describere non potuit, eam ab Apollinis effigie et pictura sumeret. Poeta viderit Apollinis imaginem siue in officina quadam, siue in insula Rhodo, siue alicubi, et monstrarit pictori, a qua sumeret exemplum, quod veram Bathylli effigiem referret. Tanta vero vtriusque similitudo visa fuit poetae, vt adfirmaret, pictorem, si Samum, vbi Bathyllus erat, venerit, effigiem Apollinis ibi forte picturus, posse a Bathyllo formam, venustatem et exemplum sumere. Summa haec est laus venustatis! Alio, neque tamen plane dissimili modo, *Virgil.* *Ecl.* X. 70. a Musis petit, vt, quae ipse minime in Galli honorem fecerit, ipsae faciant, vt pro maximis Gallo sint; ad quem locum vide cel. *Heyne*.

*) De elegantissimo hoc carmine vide cl. *Ramler* lib. mem. p. 43. tom. III.